

### III. FESTIVAL VOJAŠKE ZGODOVINE IN VOJAŠKOZGODOVINSKA PONAZORITEV *NAPOLEON V BITKI PRI RAZDRTEM*

V Parku vojaške zgodovine v Pivki bomo letos s III. festivalom vojaške zgodovine obeležili 200. obletnico avstrijsko-francoskih vojn in posledično ustanovitve Ilirskih provinc. Zdaj že tradicionalni festival je večdnevni dogodek, ki je nastal v sodelovanju med partnerji: Turizem Kras, d. d., Občina Pivka, Vojaški muzej Slovenske vojske in Lokalni pospeševalni center Pivka. Festival se bo letos odvijal med 17. in 20. septembrom 2009.

Festivalski dogodki se bodo začeli v četrtek, 17. septembra, z odprtjem razstave ***Napoleonski orli nad Alpami*** avtorja Fedja Klavore in filmskim večerom v Parku vojaške zgodovine Pivka. V petek, 18. septembra, se bo program nadaljeval s slavnostnim vojaškim sprejemom za častnike in podčastnike v Jamskem dvorcu pri Postojnski jami s sodelovanjem gostujočih skupin in tujih vojaških predstavnikov. V soboto, 19. septembra, se poleg vojaškozgodovinske ponazoritve lahko udeležite tudi predavanja Fedje Klavore ***Predstavitev francoskih vojaških pohodov preko slovenskega ozemlja v letih 1797, 1805 in 1809.***

Festival bo dosegel vrhunec v soboto, 19., in nedeljo, 20. septembra, s **ponazoritvijo vojaškega življenja** v avstrijski in francoski armadi ob koncu 18. in v začetku 19. stoletja ter s **spektakularno ponazoritvijo bitke pri Razdrtem**, ki je potekala med 18. in 21. majem 1809. Bitka predstavlja enega večjih in pomembnejših vojaških spopadov na našem območju.

Na ponazoritvi omenjene bitke v Parku vojaške zgodovine Pivka bodo nastopile ponazoritvene skupine iz Slovenije, Avstrije, Italije in Češke. Sodelovalo bo več kot sto uniformiranih pešakov, topničarjev in konjenikov v zgodovinskih uniformah. Obiskovalci bodo tako v soboto kot v nedeljo lahko podoživljali takratno vojaško življenje v vojaškem taboru avstrijske in francoske armade, ki bo postavljen v Parku vojaške zgodovine, kjer jih bo animiral tudi sam Napoleon Bonaparte. Ob samem taboru bo poskrbljeno za hrano in pijačo, ves dan bodo potekale otroške delavnice, mogoče si bo ogledati tankovsko-artilerijsko zbirko ter druge zbirke Parka vojaške zgodovine. Organizirana bodo tudi vodenja po podzemnih utrdbah Alpskega zidu na Primožu.

Bitko pri Razdrtem je na zanimiv način opisal Josip Jurčič, ki je po spominih slovenskega vojaka Andreja Pajka napisal ***Spomine starega Slovenca***. Andrej Pajk je bil vojak v novomeškem brambovskem bataljonu, ki je po bitki pri Razdrtem padel v francosko ujetništvo, doživel pohod v Francijo in prisilno delo, ki ga je komaj preživel, po vrnitvi v domovino pa so ga vtaknili še v francoski Ilirski regiment, ki je doživel vse strahote Napoleonovega pohoda v Rusijo. Dramska uprizoritev *Spominov starega Slovenca* bo prikazana v okviru III. festivala vojaške zgodovine, popestril pa jo bo tudi nastop samega francoskega cesarja, ki bo povedal zgodbo o kontroverznem odnosu med Napoleonom in Slovenci.

V nedeljo, 20. septembra, bo Park vojaške zgodovine obiskala tudi ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelušič in ob tej priliki bosta z županom Občine Pivka podpisala pogodbo o brezplačnem prenosu objekta Komanda v Parku vojaške zgodovine in pripadajočega parkirišča na Občino Pivka. Gre za pomembno prelomnico v zgodovini Parka vojaške zgodovine, ki bo omogočila nadaljnji razvoj turistične dejavnosti z gostinskimi in nastanitvenimi kapacitetami. Ministrica za obrambo si bo po podpisu pogodbe, ki bo v nedeljo ob 12. uri, ogledala še tabora obeh armad, ob 14. uri pa ponazoritev spopada.

**Pripravil: polkovnik doc. dr. Tomaž Kladnik, načelnik Vojaškega muzeja**